

Langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser

Småkraftforeninga har disse innspillene til Stortingsmelding om langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser:

Småkraftens bidrag fremover

NVE har anslått at vannkraftproduksjonen i Norge kan øke med rundt 10 TWh fram mot 2040. Dette kommer gjennom OU-prosjekter, nye vannkraftprosjekter og gjennom økt tilsig pga. endret klima. Av disse 10 TWh er 3,5 TWh anslått å komme fra nye småkraftverk. Potensialet for ny småkraft er vurdert til å være større enn som så, opp mot 8 TWh med et akseptabelt prisnivå, men det er tatt for gitt at ca. halvparten vil få avslag i en konsesjonsprosess. Vi tror at en kan få frem mer enn 3,5 TWh med god planlegging og utforming av anleggene, og småkraftverk vil da være den største bidragsyteren til fornybar energi fra vannkraftsektoren. Dette kommer da i tillegg til de rundt 2, 2 TWh småkraft som er konsesjonsgitt, men hvor bygging ennå ikke er igangsatt.

Utbygging av 3,5 TWh småkraft utløser investeringer på 16-17 milliarder i dagens kroner. Det meste går til lokale entreprenører og andre leverandører i distriktene. I tillegg kommer langsiktig verdiskaping hvor bønder og grunneiere får sin del av avkastningen.

Hydrogen

Hydrogen blir en viktig innsatsfaktor i industrien og er nøkkelen til å elektrifisere de delene av transportsektoren som ikke effektivt kan elektrifiseres direkte: vare- og tungtransport, busser, ferjer, hurtigbåter, skip, diesellokomotiv osv. Konkret mener vi at:

- Det er bra at regjeringen forsterker satsingen på hydrogen, men innholdet bør tydeliggjøres slik at aktørene får forutsigbarhet. Vi har et utålmodig næringsliv og teknologimiljø om vil komme i gang. Hydrogen handler både om det grønne skiftet og om verdiskaping.
- Satsingen på hydrogen i transportsektoren kan ikke sees isolert fra kraftsystemet for øvrig. Man bør tenke helhetlige verdikjeder:
- Lokal, småskala hydrogenproduksjon kan være et alternativ til dyr nettutbygging i områder med høye nett-tap eller der ny kraftproduksjon ikke kan bygges fordi nett-tilgang er for dyrt. Manglende eller dyr nettilgang er det største hinderet for utbygging av fornybar småkraft.
- Lokal hydrogenproduksjon reduserer transportbehovet for hydrogen på bil ut i distriktene.
- Hydrogen kan avhjelpe behovet for dyr nettoppgradering for effektlading – et behov som bare vil øke i takt med innfasning av større og flere batteribiler.
- Lokale verdikjeder hvor alt fra strømmettet til behov for hydrogen i industrien og fornybar transport bør prioriteres. Gjort riktig kan man få verdiskaping gjennom å utnytte biproduktene oksygen og varme – eksempelvis innen fiskeoppdrett.

Innfasing av batteridrevne transportmidler i Norge krevde i starten primært å gjøre det attraktivt å kjøre elbil. Kraftnettet var der og tilbød lademuligheter. Innfasning av hydrogen beslutninger i forkant. Det vil si at staten bør legge en forpliktende plan for en fylleinfrastruktur som må på plass i løpet av få år.

Teknologien er moden, kjøretøyene kommer, men de må faktisk kunne fylle tanken.